

Posudek vedoucího bakalářské práce

Student/ka: Tomáš Daněk

Název práce: Pojem národa, etnicity a rasy ve středoškolských učebnicích ZSV

Vedoucí: Tereza Hyánková

I. Formální kritéria

hodnocení				
	výborně	dobře	uspokojivě	nedostatečně
1. Cíl práce je zformulován a odpovídá zadání a názvu práce.	☒	☐	☐	☐
2. Metody využité autorem jsou adekvátní vzhledem k cíli práce a tématu.	☒	☐	☐	☐
3. Struktura práce je logická a odpovídá zvolenému tématu.	☒	☐	☐	☐
4. Závěr shrnuje dosažené poznatky a formuluje přínos k řešení problému.	☒	☐	☐	☐
5. Autor nic podstatného neopomenul (zadání, obsah, úvod, pojednání, závěr, resumé v češtině a cizím jazyce).	☒	☐	☐	☐

Komentář:

Bakalářská práce Tomáše Daňka je po formální stránce zcela v pořádku. Je zpracována velmi pečlivě. Na struktuře práce si cením toho, že se student vyvaroval u bakalářských prací častého nešvaru rozdělení na část "teoretickou" a "praktickou", které bývají málo provázány. Struktura studentovy práce je vyspělá, ctí logiku zvoleného cíle. Student hned po úvodu vysvětluje metodiku, jak bude při analýze středoškolských učebnic postupovat a poté projednává jednotlivá témata. Nejprve velmi precizně a hutně vysvětluje, jak na dané téma nahlíží současné sociální vědy, poté pečlivě popisuje, jak je dané téma zpracováno ve středoškolských učebnicích ZSV a nakonec zpracování komentuje. Tento přístup považuji za skutečně zdařilý. Celá práce tak nejen díky svému rozsahu ale i díky tomuto vyspělému způsobu strukturování působí spíše jako diplomová než jako bakalářská práce. Závěr práce pregnantně shrnuje zjištěné poznatky, je přitom nebanální a na rozdíl od mnohých bakalářských prací sděluje něco nového.

II. Obsahová kritéria

	hodnocení			
	výborně	dobře	uspokojivě	nedostatečně
1. Práce prokazuje porozumění autora problematice.	☒	☐	☐	☐
2. Opírá se o relevantní prameny a literaturu.	☒	☐	☐	☐
3. Adekvátním způsobem s nimi pracuje.	☒	☐	☐	☐
4. Zpracování vykazuje rysy originality a vlastního přínosu.	☒	☐	☐	☐
5. Je obohacím problematiky vzhledem k interdisciplinárnímu charakteru studovaného oboru (OV a ZSV).	☒	☐	☐	☐

Komentář:

Bakalářská práce Tomáše Daňka se věnuje kvalitativní textové analýze témat rasy, etnicity a národa ve středoškolských učebnicích. Student ke svému cíli přistoupil nesmírně poctivě, měsíce pečlivě pročítal a analyzoval 54 středoškolských učebnic ZSV z 18 nakladatelství. Již tento počín spolu s délkou bakalářské práce (106 str.) by si zasloužil uznání. Studentova bakalářská práce je však výjimečná i v dalším a z mého pohledu ještě důležitějším aspektu. V procesu tvorby bakalářské práce jsem měla možnost pozorovat studentovu nesmírnou intelektuální poctivost. Ta není ani u některých sociálních vědců zcela samozřejmá. Někdy se stává, že badatelé již předem vědí, co přesně hledají, co chtějí dokázat. Někdy ideologie vítězí nad otevřeností, kritickým myšlením a intelektuální poctivostí. Tomáš Daněk se však vždy nad každým zpracováním tématu, nad každou větou v učebnicích poctivě kriticky zamýšlel. V tomto směru byl proces psaní jeho bakalářské práce skutečným dobrodružstvím a objevováním. Díky tomuto přístupu se mu podařilo odhalit, jak mnohé učebnice nevědomě reprodukují desetiletí či staletí sdílené "pravdy" o etniku, rase a národu, přestože se očividně snaží jít v moderním duchu liberálních rovnostářských hodnot. Na jedné straně například odsuzují rasismus, na druhé straně však místo dekonstrukce problematického konceptu rasy přispívají k upevňování představy o jeho vědeckosti. Odsuzují rasismus, ale rasistický Arthur de Gobineau je zmiňován vedle úctyhodných klasiků; jeho dělení na "bílou", "žlutou" a "bílou" rasu není podrobena kritice a je jednou z mála informací, které žák o rase z učebnic získá. Kulturní jinakost je často představena na exotických poněkud bizarních "zajímavůstkách" a nepěkné věci jako segregace, otroctví či genocida jsou ilustrovány na příkladech z jiných zemí jakoby se nás tyto věci netýkaly, jako bychom se podobně nepěkných věcí v minulosti či současnosti nedopouštěli. Kritické myšlení, které by se mělo v občanském vzdělávání v první řadě vztahovat k vlastní společnosti, však ukazuje prstem na někoho jiného, čímž se promarňuje šance, aby žáci měli možnost svou vlastní společnost skutečně a do hloubky poznat. Co jiného než významně prohloubit tuto schopnost občanského kritického myšlení by přitom mělo být cílem výuky předmětu Základů společenských věd?

Bakalářská práce Tomáše Daňka je intelektuálně velmi poctivý počín, který zároveň považuji za přínosný a užitečný. Věřím, že i pro budoucí studentovu pedagogickou praxi je proces, kterým si během zpracovávání bakalářské práce, formativní a velmi významný. Ze všech výše zmíněných důvodů navrhuji práci Tomáše Daňka na ocenění AGON.

III. Jazyková kritéria

	hodnocení			
	výborně	dobře	uspokojivě	nedostatečně
1. Práce je bez gramatických a stylistických chyb .	☒	☐	☐	☐
2. Práce je psána kultivovaným odborným jazykem .	☒	☐	☐	☐
3. Student zvládl terminologii oboru a tématu, jímž se zabývá, a rozumí jí.	☒	☐	☐	☐
4. Student pracuje správně s odkazy a citacemi , odlišuje parafráze a vlastní myšlenky.	☒	☐	☐	☐
5. Práce je vybavena vhodně doplňky textu (graf, tabulka, obrazové přílohy apod.), jež odpovídají charakteru zvoleného tématu.	☒	☐	☐	☐

Komentář:

Po jazykové stránce je práce v pořádku. Student výborně zvládl práci s odbornou terminologií i práci s odbornými zdroji (odkazy, parafráze apod.). Práce je psána kultivovaným jazykem.

IV. Otázky k obhajobě

Otázky do diskuze (opt. dvě):

1. Jaké nejvýznamnější změny by podle Vašeho názoru potřebovaly učebnice ZSV v souvislosti s Vámi zkoumanými tématy? Co byste zcela konkrétně autorům nových učebnic navrhl?

2. Jakým způsobem byste poznatky získané zpracováním bakalářské práce využil ve své budoucí pedagogické praxi?

Závěr: Závěrečná práce splňuje podmínky kladené na závěrečné práce v příslušném oboru.

Upozornění/Disclaimer: Vzhledem ke stavu poznání k dnešnímu dni nedokáže autorka/ka posudku s jistotou stanovit, zda a v jaké míře byly při vypracování této závěrečné práce využity nástroje umělé inteligence.

Datum: 21.05.2024

.....
Jméno a podpis: Tereza Hyánková